

VAITELIAISUUSPYYNTÖ POISTETTU

EU/YUTP/EDUSKUNNALLE TIEDOTTAMINEN/Neuvoston päätökset EU:n Kosovon, Bosnia ja Hertsegovinan ja Etelä-Kaukasian ja Georgian kriisin erityisedustajien toimikausien jatkamiseksi.

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

EU:n erityisedustajat nimittää Euroopan unionin neuvosto korkean edustajan esityksestä. EU:n Kosovon, Bosnia ja Hertsegovinan ja Etelä-Kaukasian ja Georgian kriisin erityisedustajien mandaatti on päättymässä 31.8.2023. EU:n korkea edustaja on esittänyt näiden kolmen erityisedustajan toimikausien jatkamista kahdellatoista kuukaudella.

Käsiteltävänä on kutakin erityisedustajaa koskeva neuvoston päätös, joka määrittelee erityisedustajan mandaatin eli toimikauden, toiminnan tavoitteet sekä toimikauden budjetin.

EU:lla on tällä hetkellä kaikkiaan kymmenen erityisedustajaa. Kolmen tässä ehdotuksessa esitetyn erityisedustajien uudet mandaatit jatkuisivat 31.8.2024 asti.

Suomen kanta

Suomi tukee kaikkien muistioissa käsiteltyjen EU:n erityisedustajien toimikausien jatkamista esitetyn mukaisesti.

Erityisedustajat ovat tärkeitä yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) välineitä ja EU:n johdonmukaisuuden, koordinaation ja korkean profiilin edistäjää.

Tuemme kaikkien erityisedustajien mandaattien jatkoa korkean edustajan esityksissä esille nostetuista syistä. Kaikki kolme erityisedustajaa toimivat alueilla, joiden sisäinen tilanne voi pahentua ja voisi haitata unionin ulkoisen toiminnan tavoitteiden saavuttamista sellaisina kuin ne on asetettu perustamissopimuksen 21 artiklassa.

Pääasiallinen sisältö

Euroopan unionin erityisedustajat (EU Special representative, EUSR) tukevat EU:n ulkosuhteiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan työtä. Erityisedustajat lisäävät EU:n kokonaisvaltaisuutta, alueellista näkökulmaa, aktiivisuutta ja läsnäoloa vastuualueillaan, ja osaltaan vahvistavat yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) toteuttamista. Erityisedustajat toimivat ulko- ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan alaisuudessa. Heidän tulee ylläpitää erityisen läheistä suhdetta poliittiseen ja turvallisuusasioiden komiteaan (PSC, COPS). Komitea päättää erityisedustajan toiminnan poliittisista suuntaviivoista hänen tehtävänsä asettamassa viitekehyksessä. Suomi on pitänyt tärkeänä säännöllistä raportointia komitealle.

Erityisedustajien tulee sovittaa toimintansa yhteen unionin ulkosuhdehallinnon ja sen asianomaisten osastojen toiminnan kanssa sekä pitää jatkuvaa yhteyttä EU delegaatioihin alueella. Erityisedustajilla on keskeinen rooli YUTP:n johdonmukaisuuden kehittämisessä ja EU:n vaikuttavuuden lisäämisessä kansainvälisessä politiikassa.

Kosovon erityisedustaja

EU:n Kosovon erityisedustajan tehtävänä on edistää alueellista yhteistyötä ja hyviä naapurussuhteita Länsi-Balkanilla, sekä vakaata, rauhanomaista, demokraattista ja moniethä Kosovoa, joka on sitoutunut oikeusvaltioperiaatteeseen sekä vähemmistöjen sekä kulttuuri- ja uskonnollisen perinnön suojeluun.

EU:n Kosovon erityisedustajana toimii Tomáš Szunyog, joka nimitettiin tehtävään 30.7.2020 neuvoston päätöksellä (CFSP) 2020/1135. Hänen mandaattiaan pidennettiin neuvoston päätöksellä 2021/1194, jonka on määrä loppua 31.8.2023.

Suomi suhtautuu myönteisesti Kosovon –erityisedustajan mandaatin jatkoon. Erityisedustajalla on merkittävä rooli koko alueen vakauden vahvistamisessa.

Etelä-Kaukasia ja Georgian kriisin erityisedustaja

EU:n Etelä-Kaukasian ja Georgian kriisi -erityisedustajan tehtävänä on edistää alueen konfliktien rauhanomaista ratkaisua, ehkäistä uusia konflikteja sekä tukea ja rohkaista alueellista yhteistyötä erityisesti Armenian, Azerbaidžhanin ja Georgian välillä. Georgian kriisi ja Vuoristo-Karabahin konflikti ovat erityisedustajan työn keskiössä.

Toimeksiantonsa mukaisesti erityisedustaja tukee rauhanomaista konfliktinratkaisua ja ratkaisujen toimeenpanoa yhteistyössä alueen poliittisten toimijoiden sekä Etyjin Minskin ryhmän ja YK:n kanssa. Erityisedustajan tehtäviin kuuluu konfliktien takia alueelta paenneiden kotiinpaluun edistäminen. Erityisedustaja pyrkii tehostamaan EU:n toimintaa ja lisäämään unionin näkyvyyttä alueella.

Virolainen Toivo Kloor nimitettiin EU:n erityisedustajaksi Etelä-Kaukasiaan ja Georgian kriisiä varten 13.11.2017 neuvoston päätöksellä (CFSP) 2017/2071. EUSR Kloorin toimikautta on tämän jälkeen jatkettu, viimeksi neuvoston päätöksellä (CFSP) 2022/1237. Erityisedustajan nykyinen toimikausi päättyy 31.8.2023.

Suomi suhtautuu myönteisesti Etelä-Kaukasia ja Georgian kriisi -erityisedustajan mandaatin jatkamiseen. On tärkeää, että EU toimii alueella tehokkaasti ja näkyvästi.

Bosnia ja Hertsegovinan erityisedustaja

EU:n erityisedustaja Bosnia ja Hertsegovinassa edistää jatkuvaa edistymistä vakaus- ja assosiaatioprosessissa, osallistuu vakaan ja yhtenäisen valtion edistämiseen sekä edistää maan etenemistä EU:n jäsenyysprosessissa.

EU:n Bosnia ja Hertsegovinan erityisedustajana toimii Johann Sattler, joka nimitettiin tehtäväänsä 8.8.2019 neuvoston päätöksellä (CFSP) 2019/1340. Hänen mandaattiaan on pidennetty viimeksi neuvoston päätöksellä (CFSP) 2021/1193, jonka on määrä päättyä 31.8.2023.

Suomi suhtautuu myönteisesti erityisedustajan ehdotettuun mandaatin jatkoon. Alueen vakauden ylläpitäminen on erityisen tärkeä EU:n tavoitteiden saavuttamiseksi.

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

UM/POL-30 Otto Kaplas, otto.kaplas@gov.fi, p. +358 50 342 1875
UM/ITÄ-20 Sven Kilemet, sven.kilemet@gov.fi, p. +358 295 350 027
UM/EUR-40 Heli Hyypiä, heli.hyypia@gov.fi, p. +358 295 350 878
UM/EUR-40 Jaakko Valjus, jaakko.valjus@gov.fi, p. +358 295 350 805

VAHVA-tunnus

EU/261/2023

Napsauta tähän ja kirjoita kukin tunnus omalle rivilleen

Liitteet Napsauta tähän ja kirjoita liitteet

Viite Napsauta tähän ja kirjoita viite